

мотанку; зібрали матеріал для великодньої композиції в ліцеї. До співпраці було залучено наукових співробітників Полтавського краєзнавчого музею імені В. Кричевського. Частину занять проведено на базі ПНПУ імені В. Г. Короленка науковцями закладу.

Уважаємо, що для об'єктивності у підбитті підсумків й оцінюванні діяльності юних науковців доречним є не лише ознайомлення із критеріями оцінювання, а й оцінка учнями результатів своєї діяльності за допомогою карток самооцінювання. Важливо, щоб юні дослідники мали можливість проаналізувати, оцінити й презентувати власну роботу.

Наукова практика сприяє активізації пошукової діяльності учнів, долученню до прадавніх традицій, їх вивченню, усвідомленню себе невід'ємною частиною українського народу. Важливу роль у заохоченні дітей до дослідницької діяльності мають інтегровані курси. Уважаємо, що необхідно продовжувати впровадження інтегрованих курсів у проведення наукової практики та ділитися напрацюваннями із педагогічною спільнотою.

Список використаних джерел :

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
2. Офіційний веб-сайт МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
3. Офіційний веб-сайт МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-kursiv-za-viborom-fakultativiv>

Антошко Марина

*методистка, кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри загального та спеціалізованого
фортепіано НМАУ ім. Чайковського
(м. Київ)*

СПАДКОВІСТЬ ЯК СВІТОГЛЯДНА ДОМІНАНТА КИТАЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ

В основі життєустрою країн Сходу лежить художнє світосприйняття. Зокрема, вся життєдіяльність особистості в Китаї підпорядковується збереженню, засвоєнню та впровадженню у повсякденне життя власних багатовікових традицій. Життєва та творча сила китайської культури засобами художнього виховання передається підростаючому поколінню, що естетизує їхню свідомість, сприяє формуванню основних якостей національного

характеру, впливає на позитивне і відповідальне ставлення до справи та оточуючих, визначає комплекс цінностей і психологічні пріоритети.

Китай, як країна споглядального світогляду, естетичного ставлення до дійсності, самобутньої і давньої культури та всеосяжного науково-технічного прогресу, для більшості європейців і представників інших континентів є країною загадковою і водночас привабливою. На думку китайських вчених, основою національного характеру китайців є художнє почуття як «кардинальна ознака, навколо якої групується все інше» [2].

Засвоюючи художню мову народу з дитинства, китайці легко оволодівають нею, бережно передають національні традиції від покоління до покоління. Таким чином, більшість китайців добре обізнана у власній культурі тисячолітньої давнини, приділяючи увагу предметам, що цікавлять майже виключно професіоналів.

Однією з популярних форм китайської духовної культури є свята, що не просто ототожнюються з урочистістю, яскравим карнавальним дійством, театралізованою виставою, музикою, танцями, піснями, а й сприймаються у взаємозв'язку з історією і культурою народу. Цей аспект на сьогодні є одним із дієвих інструментів виховання підростаючого покоління.

Спадковість як світоглядна домінанта китайського суспільства характеризується об'єктивною необхідністю національної самої ідентифікації Китаю з позицій розуміння духовних традицій китайської культури минулого і практичним розривом культурної спадкоємності в індивідуальному світогляді значної частини молодого покоління. До того ж, зміни в картині світобачення вкрай необхідні новим поколінням. Глобалізація, Інтернет, проблеми з сенсом життя, - потребують відповідної впевненості людини у світ, який зможе дати їй наснагу жити в нових вимірах. За кілька наступних років, на думку багатьох вчених, відбудуться зміни у світосприйнятті людства. Можливо, тому, що почав пробуджуватися інстинкт виживання цілісної спільноти, зчепленої однаковими потребами і цінностями. А тому, дискурс архетипів є сьогодні чи не найпопулярнішим у світовій мережі.

Розвиток професійного музичного мистецтва в сучасному Китаї стало формуватись лише на початку XX століття, що зумовлено поступовим поширенням у Китаї на рубежі XIX–XX століть інструментів, діяльністю місіонерів, викладачів-іноземців, а також встановленням зв'язків між Китаєм і європейськими країнами, в результаті чого багато музикантів отримали можливість навчання в Європі, Росії, Америці. Незважаючи на звернення авторів до зарубіжного композиційного досвіду, цей процес відтворює модернізацію традиційних засад суспільства. Вивчення творчості китайських композиторів, виявлення її генезису, історії і комплексу взаємодій з національними

константами до теперішнього часу надає можливість розглянути створення сучасних державних інституцій, збереження культурної пам'яті.

Культура ХХІ століття представляє собою світовий інтеграційний процес, в якому відбувається зміщення етносів і культур. Водночас кожна нація прагне зберегти свої національні цінності, такі як мова, мистецтво, звичаї та традиції, свою національну ментальність. Це веде до створення соціокультурної ситуації, коли людина стоїть на межі культури [3].

Одним із важливих завдань китайського суспільства є необхідність створення державних інституцій, збереження національної культури і традицій, тих духовних цінностей, які мають бути основним чинником розвитку молодого покоління. Питання культурної пам'яті на різних історичних етапах Китаю, в контексті різних філософських і наукових парадигм осмислювалася як організація світобудови, соціального життя та існування суспільства як складного ієрархічного утворення, становлення, розвитку і соціалізації особистості тощо.

Спадковість китайського суспільства розглядається як передача з покоління в покоління спадкових ознак, збереження й відтворення у нащадків основних ознак зовнішньої та внутрішньої будови, створення державних інституцій збереження культурних традицій та звичаїв суспільства [5, с. 37]. Відомо, що культурний досвід попередніх поколінь не може передаватись генетичною спадковістю. У культурі виявляються соціальна спадковість людства, його пам'ять. Опредмечуючись в тих чи інших знакових системах (усних переказах в давнину, пізніше – у літературі й мові, в наукових дослідженнях та мистецтвах, музики (ноти) і т. ін.), культурний досвід сприймається як обмін духовними цінностями нації. Завдяки культурі нові покоління людей мають можливість використати традиції, звичаї, замінені результатами досвіду предків [1].

Досвід Китаю свідчить про законодавчі основи побудови співпраці в контексті державно-громадянського партнерства, що визначається на рівні конкретного міста. Так, Legislative council house committee зазначає, що завдяки розвитку West Kowloon Cultural District (WKCD), адміністрація прагне сприяти довготривалим відносинам між урядом і приватним сектором у розвитку світового мистецтва та культурних об'єктів, надання високоякісних культурно-мистецьких програм та програм збереження і популяризації місцевої культурної спадщини. Поєднуючи мистецтво та культуру, китайське суспільство залучає міжнародних науковців, дослідників, відвідувачів. Творчі галузі та комерційний сектор доповнюють один одного і забезпечують стійкі доходи. З гнучкістю комерційного сектору інновацій та можливостей для маневру, WKCD може запровадити творчі стратегії управління та залучення досвіду управління. Під новою керівною концепцією, мистецтво та культура будуть співіснувати з

комерцією та розвагами на взаємовигідній основі [4]. Більш важливим, окрім партнерства між урядом і приватним сектором, є розвиток WKCD, як наголошується у наукових джерелах. Це сприятиме розвитку партнерства між бізнесом та мистецтвом, культурою у просуванні мистецтва.

Список використаних джерел :

1. Боровская Н. Е. Очерк истории школы и педагогической мысли в Китае. Москва: ИДВ РАН, 2002. 146 с.
2. Боровская Н. Е. Тенденции развития образования в КНР до 2020 г. *Педагогика: научно-теоретический журнал Российской академии образования* : издаётся с тибля 1937 / ред. Р. С. Бозиев. 2011. №7. С. 108–119.
3. Сергійчук І. М. Китай у нові та новітні часи: практикум [навч. посібник]: Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 329 с.
4. USAID-U.S . PVO Partnership. U.S. Agency for international development [policy guidance]. 2002 [Electronic Resource]. Mode of access: URL: <https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1870/200 mau. pdf>.
5. Wu R., Lin M. Functional mapping - how to map and study the genetic architecture of dynamic complex traits. *Nat. Rev. Genet.* 2006. 7 (3): 229 p.

Бажан Віталій

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – О. Штепа)
(м. Полтава)*

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ОСНОВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

Європейська освітня система традиційно вважається однією з найбільш розвинених у світі, її підходи спрямовані не лише на передачу знань, а й на формування ключових компетенцій, серед яких особливе місце займає критичне мислення. У сучасному глобалізованому світі, де постійно виникають нові виклики, саме критичне мислення дозволяє зберігати здатність до глибокого аналізу, саморефлексії та відповідального прийняття рішень. Європейська філософія освіти орієнтується на розвиток особистості через формування навичок критичного мислення, що лежать в основі демократії, правової держави та сталого розвитку суспільства.

Критичне мислення – це спосіб мислення, при якому людина ставить під сумнів інформацію, що надходить. У загальному значенні під критичним мисленням мається на увазі мислення вищого рівня, ніж докритичний. Джерелом критичного мислення є проблема і протиріччя, для вирішення якого необхідно задіяти аналіз, інтерпретацію, оцінку, пояснення та висновки [2, с.210].